

देवतांची उपासना : शिव - खंड २

शिवाच्या उपासनेमागील शास्त्र

मराठी (Marathi)

संकलक

हिंदु राष्ट्राच्या स्थापनेचा उद्घोष करणारे
सच्चिदानंद परब्रह्म डॉ. जयंत बाळाजी आठवले
आणि पू. संदीप गजानन आळशी

सनातन संस्था

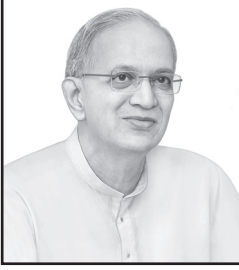
卐 सनातनच्या ग्रंथांची भारतातील भाषांनुसार संख्या 卐

मराठी ३४५, इंग्रजी २०१, कन्नड १९९, हिंदी १९७, गुजराती ७०, तेलुगु ५४, तमिळ ४४, बंगाली ३०, मल्लयाळम् २५, ओडिया २२, पंजाबी १३, नेपाळी ३ अन् आसामी २

फेब्रुवारी २०२५ पर्यंत ३६६ ग्रंथांच्या १३ भाषांत ९९ लाख १० सहस्र प्रती प्रसिद्ध !

ग्रंथाच्या संकलकांचा परिचय

सच्चिदानंद परब्रह्म डॉ. आठवले यांचा संक्षिप्त परिचय

१. अध्यात्मप्रसारार्थ 'सनातन संस्थे'ची स्थापना (२२ मार्च १९९९)
२. शीघ्र ईश्वरप्राप्तीसाठी 'गुरुकृपायोग' या साधनामार्गाची निर्मिती : गुरुकृपायोगानुसार साधना करून १२.३.२०२५ पर्यंत १३१ साधक संत झाले, तर १,०५२ साधकांची संतत्वाच्या दिशेने वाटचाल
३. देवता, साधना, राष्ट्ररचना, धर्मरक्षण आदी विषयांवर विपुल ग्रंथ-निर्मिती (वर्ष १९९५ पासून आरंभ)
४. हिंदुत्वनिष्ठ नियतकालिक 'सनातन प्रभात'चे संस्थापक-संपादक (२८ एप्रिल १९९८ ते १९ एप्रिल २००० पर्यंत)
५. धर्माधिष्ठित हिंदु राष्ट्राच्या (ईश्वरी राज्याच्या) स्थापनेचा उद्घोष (वर्ष १९९८)
६. 'हिंदु राष्ट्रा'च्या स्थापनेसाठी संत, संप्रदाय, हिंदुत्वनिष्ठ आदींचे संघटन आणि त्यांना आध्यात्मिक स्तरावर दिशादर्शन !
७. भारतीय संस्कृतीच्या जागतिक प्रसारार्थ 'भारत गौरव पुरस्कार' देऊन फ्रान्सच्या संसदेत सन्मान (५ जून २०२४)

(संपूर्ण परिचयासाठी वाचा - www.Sanatan.org)

सच्चिदानंद परब्रह्म डॉ. आठवले यांच्या आध्यात्मिक उत्तराधिकारी !

सद्गुरु (सौ.) बिंदा नीलेश सिंगबाळ आणि सद्गुरु (सौ.) अंजली मुकुल गाडगीळ या सच्चिदानंद परब्रह्म डॉ. आठवले यांच्या आध्यात्मिक उत्तराधिकारी आहेत. 'सप्तर्षी जीवनाडीपट्टी'त उल्लेख केल्यानुसार १३.५.२०२० पासून सद्गुरु (सौ.) बिंदा सिंगबाळ यांना 'श्रीसत्शक्ति' आणि सद्गुरु (सौ.) अंजली गाडगीळ यांना 'श्रीचित्शक्ति' या उपाधीने संबोधले जात आहे. F (DrUtt + SSiAG-Nav + SSiBS-Nav)

पू. संदीप गजानन आळशी यांचा परिचय

सनातनच्या ग्रंथांच्या निर्मितीची सेवा करण्यासह राष्ट्रजागृती आणि धर्मप्रसार करणारे प्रसारसाहित्य (उदा. सनातन पंचांग, धर्मशिक्षण फलक इत्यादी) यांसाठी लेखन करतात. साधना, राष्ट्र अन् धर्म यांसंबंधी नियतकालिक 'सनातन प्रभात'मधून प्रबोधनपर लेखनही करतात.

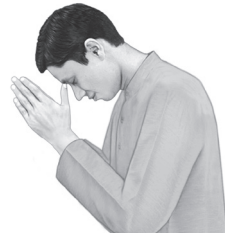
परात्पर गुरु डॉ. जयंत आठवले यांच्या उपाध्यांविषयीचे विवेचन !

थोर महर्षींनी सहस्रो वर्षांपूर्वी नाडीपट्ट्यांमध्ये भविष्य लिहून ठेवले आहे. या नाडीपट्ट्यांमध्ये परात्पर गुरु डॉ. आठवले, सनातनचे संत आर्दींविषयीही उल्लेख आहेत. 'सप्तर्षी जीवनाडीपट्टी'त उल्लेख केल्याप्रमाणे १३.७.२०२२ पासून परात्पर गुरु डॉ. आठवले यांना 'सच्चिदानंद परब्रह्म' ही उपाधी लावण्यात येत आहे. असे असले, तरी त्यापूर्वीच्या लिखाणात किंवा आताही साधक लिहून देत असलेल्या लिखाणात त्यांनी 'प.पू.' किंवा 'परात्पर गुरु' अशी उपाधी वापरली असेल, तर ती तशीच ठेवली आहे. F (DrV-Nav)

ग्रंथ वाचण्यास आरंभ करण्यापूर्वी पुढील प्रार्थना करा !

हे कुलदेवते (स्वतःच्या कुलदेवतेचे नाव घ्यावे) आणि हे शंकरा, आपल्या कृपेने या ग्रंथातील विषय मला नीट समजू दे अन् त्यानुसार मला योग्य आचरणही करता येऊ दे !

अनुक्रमणिका

(काही वैशिष्ट्यपूर्ण मथळे खाली दिले आहेत.)

卐 मनोगत	७
१. उपासना	८
१ अ. पूजेसाठी सिद्ध (तयार) होणे : भस्म लावणे आणि रुद्राक्षधारण	८
१ आ. शिवतत्त्व आकर्षित आणि प्रक्षेपित करणाऱ्या आकृतीबंधाचा वापर करणे	३२
१ इ २. शिवालयात पिंडीचे दर्शन घेण्याची पद्धत	३८
१ उ १. थंड पाणी आणि दूध यांनी स्नान घालणे	४१
१ उ ३. भस्माचे तीन आडवे पट्टे ओढणे	४२
१ औ. शिवाला अर्धप्रदक्षिणा का आणि कशी घालतात ?	५४
१ अं. शिवाशी संबंधित प्रमुख व्रते अन् उत्सव	५५
१ क. शिवमहिम्नस्तोत्र आणि शिवकवच	६१
१ ग. शिवजप : 'ॐ' लावून जप कोणी करावा आणि कोणी करू नये	६२
१ घ. शिव गायत्री आणि महामृत्युंजयमंत्र	६४
२. शिवाचे निस्सीम उपासक असलेले हिंदूंचे तेजस्वी राजे !	७१
३. शैव संप्रदाय : नाथ संप्रदाय आणि वीरशैव (लिंगायत)	७१
३ अ. नाथ संप्रदाय	७१
३ आ. वीरशैव (लिंगायत)	७३
३ इ. शिवोपासकांनी सांप्रदायिक अहं बाळगू नये !	७५
卐 संकलकांचा वैज्ञानिक दृष्टीकोन आणि अन्य माहिती	७८

मनोगत

प्रत्येक देवतेचे विशिष्ट असे 'उपासनाशास्त्र' आहे, म्हणजेच प्रत्येक देवतेच्या उपासनेच्या अंतर्गत प्रत्येक कृती विशिष्ट प्रकारे करण्यामागे शास्त्र आहे. हे शास्त्र जाणून केलेल्या योग्य कृतींमुळे उपासकाला त्या देवतेच्या तत्त्वाचा अधिकाधिक लाभ होण्यास साहाय्य होते. या दृष्टीकोनातून प्रस्तुत ग्रंथात शिवपूजेपूर्वी पूजकाने स्वतःला कसे भस्म लावावे, शिवासमोर कोणती रांगोळी काढावी, शिवाला कोणती फुले किती संख्येने वाहावीत, त्याला कोणत्या उदबत्तीने ओवाळावे, कोणत्या गंधाचे अत्तर शिवाला अर्पण करावे आदींचे विवेचन केले आहे.

शिवाची दैनंदिन उपासना करणाऱ्यांसह सोळा सोमवार, श्रावणी सोमवार, शिवामूठ, हरितालिका, महाशिवरात्र, यांसारखी व्रते अन् उत्सव करणाऱ्या शिवभक्तांनाही या ग्रंथात केलेले त्या संबंधीचे विवेचन उपयुक्त ठरेल.

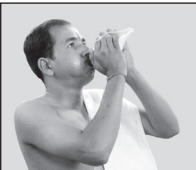
हा ग्रंथ वाचून शिवाच्या उपासकांची शिवावरील श्रद्धा दृढ होवो आणि त्यांना अधिक साधना करण्याची प्रेरणा मिळो, ही श्री गुरुचरणी प्रार्थना ! – संकलक

टीप : ग्रंथात काही सूत्रांच्या शेवटी मराठी किंवा इंग्रजी संकेतांक केवळ कार्यालयीन सोयीसाठी दिले आहेत.

देवतांची पूजा भावपूर्ण करण्यास शिकवणारा सनातनचा ग्रंथ !

देवपूजेपूर्वीची सिद्धता (शास्त्रासह)

पूजेपूर्वीच्या सिद्धतेमुळे पूजक पूजेतून प्रक्षेपित होणारे चैतन्य ग्रहण करू शकतो. या ग्रंथात पूजारंभी पूजास्थळाची शुद्धी का करावी, पूजकाने कोणते आसन घ्यावे, निर्माल्य काढतांना ते अनामिका अन् अंगठा यांनी का काढावे आदींची उत्तरे दिली आहेत.